

De Nederlandse economen top-30

DR. J. J. VAN DUIJN*

Inleiding

Sinds in *ESB* van 18 november 1981 de eerste Citaten Top Dertig van Nederlandse economen werd gepresenteerd is, door externe omstandigheden, de belangstelling voor het verschijnsel van de wetenschappelijke hitparade sterk toegenomen. Iedere zich zelf respecterende wetenschap beschikt nu over een eigen ranglijst, veelal gebaseerd op aantallen malen waarop een Nederlandse publicist door vakbroeders in de literatuur wordt geciteerd. Iedere top dertig levert weer de nodige meevallers en teleurstellingen op. Dit leidt dan weer tot stevige kritiek op de gehanteerde werkwijze van de opsteller(s) van de lijst. Er echter van uitgaande dat de gebruiker van deze economenhitlijst voldoende relativiseringsvermogen weet op te brengen, presenteer ik met een gerust hart, en voor de derde maal, de Economen Top Dertig.

De beperkingen

Welke methode van kwantificering ook gekozen wordt, aan elke volgordebepaling kleven bezwaren. Bij mijn citatenmethode wordt gebruik gemaakt van de *Social Sciences Citation Index* (SSCI). Dit is een publikatie van het Amerikaanse Institute for Scientific Information, waarin referenties worden genoteerd welke voorkomen in artikelen uit geselecteerde vaktijdschriften. Onder die tijdschriften bevinden zich een 150 economietijdschriften. Ook worden wel boeken meegenomen welke bundelingen van artikelen zijn.

In het geval van gezamenlijk geschreven artikelen vermeldt de SSCI alleen de eerste auteur. Op dit bezwaar, dat slechts met veel extra werk te ondervangen is (namelijk door alle geciteerde artikelen na te trekken), ben ik vorig jaar (in *ESB* van 15 december 1982) uitgebreid ingegaan. De conclusie was toen dat er onvoldoende aanleiding was om dit extra werk te verrichten 1). Verder vermeldt de SSCI bij verwijzing naar geredigeerde bundels van artikelen de naam van de (eerste) redacteur, zelfs al zou deze geen enkele bijdrage aan de betreffende bundel hebben geleverd.

Verder heb ik zelf de volgende beperkingen aangebracht:

1. verwijzingen van een auteur naar eigen werk tellen niet mee. Ook boekbesprekingen worden niet als citaat gezien;
2. de ranglijst wordt samengesteld uit in Nederland werkende Nederlandse economen. Ik ga er van uit dat dit de homogeenst denkbare groep is, waarvan voor ieder lid de zelfde barrières gelden als het gaat om het doordringen tot buitenlandse markten;
3. alleen het terrein van de algemene economie wordt bestreken. Bedrijfseconomen worden buiten beschouwing gelaten.

De resultaten

Dit jaar worden vier lijsten gepresenteerd. In de eerste plaats de Economen Top Dertig 1978-1982 (Tabel 1). Dit is de hoofdmoot van het geheel — de lijst waar het om draait. Tabel 1 bevat de aantallen verkregen citaten, opgeteld over een periode van vijf jaar. In vergelijking met de lijst van vorig jaar zijn de citaten van 1982 toegevoegd en die van 1977 afgevoerd. Dit vijfjaarskarakter geeft de economentoplijst een zekere stabiliteit. Het nadeel is wel dat een beginnend publicist enige jaren moet wachten voor hij of zij kan concurreren met iemand die al over vijf jaren zijn citaten heeft kunnen verzamelen. In tabel 1 staat achter

ieder rangnummer de plaats op de hitparade van vorig jaar vermeld. De laatste kolom geeft aan wat de hoogste notering van een auteur in een van de afzonderlijke jaren 1976 t/m 1982 is geweest. Een stipnotering is weer gegeven aan die economen die over de laatste twee jaar (1981 en 1982) genomen een hogere plaats op de ranglijst behalen dan over de vijfjaarsperiode 1978 t/m 1982.

Tabel 2 is een nieuwigheidje. De bedoeling ervan is om de internationale oriëntatie van Nederlandse economen aan te geven. De in tabel 2 gegeven getallen zijn namelijk aanhalingen van Nederlandse auteurs door buitenlandse confraters. Ik vind dit een (nog) betere maatstaf dan buitenlandse en binnenlandse citaten, gezien: a. het internationale karakter van de economische wetenschap, en b. het niet meetellen van het over en weer elkaar citeren van Nederlandse collega's, hetgeen een vertekend beeld van het bereik van iemands werk kan geven.

Tabel 3 geeft de hoogst scorende Nederlandse economen op basis van de SSCI van alleen 1982. Omdat de aantallen citaten wel erg gering worden naarmate men verder op de lijst afzakt, heb ik er van afgezien om hier een volledige top dertig uit te schrijven. Tabel 4 ten slotte bevat de tipparade. Deze geeft een voorlopig beeld van de tellingen over 1983, namelijk een dat gebaseerd is op de SSCI over de maanden januari t/m augustus. Wie nu al het genoteerde aantal citaten heeft gehaald, blijft in het ongunstige geval gelijk staan; als het meezit komen er nog punten bij. Met behulp van tabel 4 kan nu al een indicatie worden gegeven van waarschijnlijke verschuivingen in de top dertig van volgend jaar. Per tabel wil ik nu enkele van de verkregen resultaten toelichten.

Tabel 1. De Nederlandse Economen Top Dertig, 1978-1982

	Instelling	Citaten	Hoogste notering
1. (1) J. Tinbergen	emer.	499	1 (1976 t/m 1982)
2. (2) P. Nijkamp	VU	113	2 (1979 t/m 1982)
3. (3) J. Pen	Gron.	67	2 (1976)
4. (4) P. Korteweg	Min.v.Fin.	67	3 (1978)
5. (6) B. M. S. van Praag	Leiden	67	3 (1977, 1981, 1982)
6. (5) J. S. Cramer	UvA	59	2 (1978)
7. (7) L. H. Klaassen	EUR	57	3 (1979)
8. (8) J. H. P. Paelinck	EUR	50	4 (1979)
9. (9) T. Kloek	EUR	49	4 (1980)
10. (11) J. J. van Duijn	Robeco	46	4 (1981)
11. (10) H. Linnemann	VU	41	4 (1976, 1977, 1982)
12. (14) H. Neudecker	UvA	38	10 (1980, 1981)
13. (13) A. Kapteyn	Tilburg	37	8 (1979)
14. (17) C. P. A. Bartels	BuroBartels	32	9 (1979)
15. (19) H. den Hartog	CPB	31	6 (1976)
16. (12) M. M. G. Fase	DNB	30	8 (1977)
17. (18) W. Driehuis	UvA	30	3 (1980)
18. (16) J. Koerts	EUR	24	9 (1977)
19. (15) G. K. Boon	TSP	23	6 (1977)
20. (20) A. van Delft	RPD	22	11 (1979)
21. (22) J. van den Doel	UvA	21	13 (1980)
22. (21) A. Heertje	UvA	20	14 (1981)
23. (29) L. Hordijk	VU	17	10 (1978)
24. (23) A. van der Zwan	NIB	17	14/15 (1980)
25. (28) S. K. Kuipers	Gron.	16	16 (1982)
26. (24) H. C. Bos	EUR	15	12/13 (1978)
27. (26) F. Muller	EUR	15	17 (1980)
28. (25) A. ten Kate	EUR	14	12 (1979)
29. (27) A. B. T. M. van Schaik	Tilburg	12	24/26 (1977)
30. (—) F. G. van Herwaarden	CBS	11	22 (1981)

* Directeur Beleggingsresearch bij de Robeco Groep te Rotterdam.
1) Om zich gedupeerd voelende auteurs te troosten: ik ondervind zelf ook nadeel van de gekozen wijze van tellen doordat in gezamenlijke, en ook geciteerde publikaties met dr. C. P. A. Bartels de letter D na de letter B komt. It's all in the game.

Bij de bovenste tien van de Top Dertig doen zich geen spectaculaire veranderingen voor. Cramer en Van Praag zijn van plaats verwisseld, waarbij de laatste alleen vijfde staat omdat hij minder buitenlandse citaten heeft verzameld dan Pen en Korteweg. Het is echter zeer aannemelijk dat Van Praag volgend jaar de derde plaats zal overnemen (zie ook tabel 4). Van Duijn is de Top Tien binnengekomen ten koste van Linnemann.

De grootste sprong omhoog is die van Hordijk, die vorig jaar de Top Dertig binnenkam en nu van 29 naar 23 is geklommen. De enige nieuwingeling is Van Herwaarden, die de plaats van Keller inneemt.

Kloek, Van Duijn, Neudecker en Bartels hebben nu drie jaar achtereenvolgende stipnotering behaald. Voor Van Praag, Van Duijn, Neudecker, Bartels, Van den Doel, Kuipers en Hordijk geldt dat ze zowel dit jaar als vorig jaar op de ranglijst zijn gestegen.

Als alle citaten van de dertig hoogst scorende Nederlandse economen bij elkaar worden geteld, dan blijkt de som der citaten lager te liggen dan op de Top Dertig van vorig jaar. Er is dus wel een ranglijst, maar het spelpeil is niet verbeterd. De netto teruggang met 10 citaten wordt onder meer veroorzaakt door minder punten voor Tinbergen (-15), waartegenover positieve uitschieters staan voor Nijkamp (+8), Van Duijn, Den Hartog en Hordijk (elk +6).

In de Top Dertig staan 13 gewone hoogleraren, 5 buitengewone, 2 niet meer als zodanig functionerende hoogleraren, 5 wetenschappelijke medewerkers, en 5 economen die niet (meer) aan een universitaire instelling verbonden zijn. Er zijn in Nederland zo'n zeventig gewone hoogleraren in de economie, die voldoen aan de kwalificaties die voor deze lijst zijn opgesteld (grotweg verdeeld over de faculteiten als volgt: 20 aan de EUR, 10 aan elk van de overige vier economische faculteiten en 10 aan de niet-economische faculteiten — de Open Universiteit is buiten beschouwing gelaten). Ook al kunnen er maar dertig hoogleraren op een Top Dertig, dertien is duidelijk te weinig. De lezer kan zelf nagaan welke school relatief het best vertegenwoordigd is, en welke het slechtst.

Tabel 2. De Nederlandse Internationals, 1978-1982

	Instelling	Citaten
1. J. Tinbergen	emer.	457
2. P. Nijkamp	VU	81
3. J. S. Cramer	UvA	52
4. J. Pen	Gron.	44
5. L. H. Klaassen	EUR	42
6. P. Korteweg	Min.v.Fin.	41
7. T. Kloek	EUR	40
8. H. Linnemann	VU	38
9. J. J. van Duijn	Robeco	36
10. H. Neudecker	UvA	35
11. J. P. H. Paelinck	EUR	31
12. C. P. A. Bartels	BuroBartels	25
13. J. Koerts	EUR	23
14. M. M. G. Fase	DNB	21
15. G. K. Boon	TSF	17
16. A. Heertje	UvA	15
17. A. ten Kate	EUR	12
18. L. Hordijk	VU	11
19. A. van Delft	RPD	10
20. H. C. Bos	EUR	10
21. B. M. S. van Praag	Leiden	9
22. E. J. Bomhoff	EUR	9
23. E. J. Emmerij	ISS	9
24. A. Kapteyn	Tilburg	7
25. F. Muller	EUR	7
26. F. B. Lempers	CPB	7
27. W. Driehuis	UvA	6
28. J. van den Doel	UvA	6
29. P. Rietveld	VU	6
30. V. Halberstadt	Leiden	6

Door alleen citaten van buitenlanders te tellen, verschijnt een aantal nieuwe gezichten in de Top Dertig, Bomhoff, Emmerij, Lempers, Rietveld en Halberstadt halen wel de internationale Top Dertig, maar niet de overall lijst. Uit een vergelijking van de tabellen 2 en 1 blijkt weer hoe internationaal georiënteerd economen als Cramer, Linnemann en Neudecker zijn.

Tabel 3. De Top Tien in 1982

	Instelling	Citaten	Waarvan internationaal
1. (1) J. Tinbergen	emer.	85	75
2. (2) P. Nijkamp	VU	21	16
3. (3) B. M. S. van Praag	Leiden	16	2
4. (19) H. Linnemann	VU	12	12
5. (7) J. Pen	Gron.	11	9
6. (4) J. J. van Duijn	Robeco	10	7
7. (16) J. H. P. Paelinck	EUR	10	7
8. (5) J. S. Cramer	UvA	9	8
9. (28) H. den Hartog	CPB	9	0
10. (12) A. Kapteyn	Tilburg	8	1

De Top Tien van 1982 laat alleen maar vertrouwde namen zien. Het valt dus kennelijk niet mee om als nieuwkomer tot zo'n select gezelschap door te dringen. Tinbergen, Nijkamp en Pen hebben tot dusver in elke door mij gepubliceerde jaar-Top-Tien gestaan; dit is hun zevende. Cramer heeft zes noteringen, Van Praag vijf. Zou ik de dertig meest geciteerde economen van 1982 in tabel 3 hebben opgenomen, dan zouden op die lijst ook nieuwkomers als Lempers, Rietveld, Hartog (UvA), Mennes, Den Butter en Douben hebben gefigureerd.

Tabel 4. De Tipparade 1983

	Instelling	Citaten	Waarvan internationaal
1. J. Tinbergen	emer.	39	35
2. P. Nijkamp	VU	26	15
3. A. Kapteyn	Tilburg	16	5
4. B. M. S. van Praag	Leiden	16	3
5. P. Korteweg	Min.v.Fin.	10	1
6. A. Heertje	UvA	8	6
7. J. J. van Duijn	Robeco	8	5
8. C. P. A. Bartels	BuroBartels	7	7
9. L. H. Klaassen	EUR	7	6
10. J. S. Cramer	UvA	7	5

Op grond van de voorlopige tellingen van de Tipparade kan een voorspelling worden gedaan over de Top Dertig van volgend jaar. Het ziet er naar uit dat er dan nogal wat verschuivingen zullen plaatsvinden. De top van de ranglijst zou er volgend jaar als volgt kunnen uitzien (met tussen haakjes de klassering van nu): 1(1) Tinbergen; 2(2) Nijkamp; 3(5) Van Praag; 4(4) Korteweg; 5(3) Pen; 6(13) Kapteyn; 7(7) Klaassen; 8(10) Van Duijn; 9(6) Cramer; 10(9) Kloek. Over een maand of vier kunnen we uitrekenen wat het geworden is.

Er is wel eens badinerend opgemerkt dat het niet zo moeilijk is om een plaats op de ranglijst te verwerven: al wat nodig is, is een bevriende collega die bereid is om U te citeren. Zo'n vaart zal dat niet lopen, maar het samenstellen van de tipparade leverde toch een pikante uitkomst op: een van de economen kreeg meer dan 60% van zijn citaten van één binnenlandse collega! Zo iets heb ik bij al mijn avondlijke telwerk nog niet eerder meegemaakt.

Tot besluit

Voor wie dit jaar prettig verrast was door zijn plaats op de ranglijst, mijn gelukwensen. Voor wie het (weer) wat tegenviel, een troost. De Top Dertig is maar een aardigheidje. Als U goed bent, bent U het zonder lijst ook wel. Als U niet goed bent, kan de lijst daar ook niets aan veranderen.

Jaap van Duijn